

Tirgus pārskats

2009.g. 16. – 22.novembris

Investori ir kļuvuši vērtīgāki un rūpīgi seko līdzi ikvienai pazīmei, kas varētu liecināt, ka akciju cenas skrien pa priekšu ekonomikas atlabšanai. Iepriekš sasniegtais attīstīto valstu akciju tirgu kāpums pagājušajā nedēļā kritās dēļ sliktākām tehnoloģiju sektora uzņēmumu peļņas prognozēm. ASV akciju tirgu nedēļu noslēdza ar 0,2% kritumu, Eiropas tirgi – ar 1,7% kritumu un Japānas tirgi – pat ar 2,8% lielu kritumu. Attīstības valstu tirgiem kopumā izdevās noturēties pozitīvos rādītājos, globālajam indeksam pakāpjoties par 0,3%. Austrumeiropas tirgi tomēr nokritās par 1,8%, savukārt Krievijas tirgos bija pieaugums 1% apmērā. Pateicoties labam noskaņojumam saistībā ar prognozēm par labākiem Āzijas ekonomikas datiem, jaunā nedēļa aizsākās veiksmīgi. Prognozējot, ka Ķīna būs atlabšanas priekšgalā, arī ESAO 19.novembrī koriģēja uz augšu prognozes par ekonomikas izaugsmi savās 30 dalībvalstīs, sagaidot, ka 2010.gadā tā būs 1,9% apmērā.

Uz šo brīdi savus trešā ceturkšņa peļņas rādītājus ir publicējuši vairāk kā 90% no "S&P 500" indeksā iekļautajiem uzņēmumiem, un 80 procentiem šo uzņēmumu rezultāti ir bijuši labāki kā prognozēts. Peļņa uz vienu akciju ir par 14% mazāka kā pērn. Tomēr pagājušajā nedēļā lielākais tehnikas uzņēmums *Dell* ziņoja, ka peļņa ir zemāka kā gaidīts, jo pārdošanas apjomi ir krituši vairāk kā prognozēts. Pārdošanas apjomu ziņā pozitīvu pārsteigumu ir sagādājuši 50% no "S&P 500" indeksā iekļautajiem uzņēmumiem.

Kā liecina pagājušās nedēļas dati, Eiropā septembrī eksporta apjoms pieauga 20 mēnešu visstraujākajā tempā. Tas palīdzēja eiro zonas tirdzniecības bilanci sasniegt pārpalikumu 6,8 mljrd. eiro apmērā. Eksporta apjoms kopš augusta ir pieaudzis par 5,5% (sezonāli izlīdzināti dati).

ASV dati nebija ne izteikti labi, ne slikti. Mazumtirdzniecības apjoms, oktobrī pieaugot par 1,4%, sagādāja pozitīvu pārsteigumu. Atskaitot automašīnas, pieaugums bija 0,2% apmērā. ASV uzņēmumu krājumi saruka lēnāk kā agrāk un lēnāk kā prognozēts septembrī. Krājumu apjoms ir gandrīz četru gadu viszemākajā līmenī, kas liek domāt, ka tuvākajos mēnešos, pieaugot tēriņiem, pasūtījumu daudzumam vajadzētu kāpt. Rūpnieciskās ražošanas un mājokļu sektora dati savukārt nebija tik labi. Oktobrī ražošanā kāpums bija nieka 0,1% apmērā un jaudu izmantojums palielinājās mazāk kā gaidīts. Mājokļu sektorā aktivitāte šķiet zema, par ko liecina arī tas, ka oktobrī uzsākts būvēt par 11% mazāk jaunu mājokļu kā septembrī, kas, iespējams, ir skaidrojams ar bažām par stimulēšanas pasākumu pārtraukšanu mājokļu sektorā.

Eiropā un ASV tika publicēti patēriņa cenu dati, kuri liecināja, ka nepastāv inflācijas spiediens, kas tuvākajā nākotnē varētu izraisīt procentu likmju izmaiņas. Gada inflācija ASV bija -0,2%, un pamatinflācija (t.i. atskaitot pārtiku un energoresursus) bija +1,7%. Eiropā šie rādītāji bija attiecīgi -0,1% un 1,2% (skat. 1.grafiku).

Tā kā ir gaidāms, ka šonedēļ Japānā apstiprināsies dati par negatīvu PCI pieaugumu, tur cenu spiediens vēl tik drīz nekļūs par problēmu. Japānas centrālajai bankai pagājušajā nedēļā bija tikšanās, kuras laikā tika nolemts mērķa likmi saglabāt 0,1% apmērā.

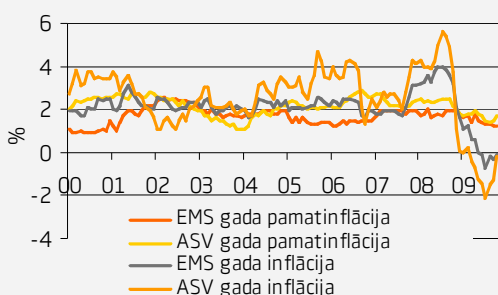
Dati par ieguldījumu pieplūdumu attīstības valstu fondos liecina, ka vēlme uzņemt risku mazinās. Pēc analītiķu firmas "EPFR" sniegtās informācijas, Brazīlijas akciju fondos investīciju pieplūdums bija 1,8% apmērā no kopējiem aktīviem, un Krievijas fondiem pieplūdums bija 0,8% apmērā no kopējiem aktīviem. Ķīnas un Indijas attiecīgie rādītāji bija zemāki. Skatoties no gada sākuma līdz šim, lielākais investīciju pieplūdums akciju fondos ir fiksēts Brazīlijai un Krievijai (attiecīgi 30% un 20% no kopējo aktīvu apjoma).

Pagājušajā nedēļā Turcijas centrālā banka samazināja likmes par 25 bāzes punktiem, nosakot tās 6,50% apmērā. Turcijā inflācijai būtiski krītoties, reālās procentu likmes ir sākušas daudz spēcīgāk veicināt ekonomiku (skat. 2.grafiku). Tas, ka Turcijā procentu likmes ir kļuvušas daudz zemākas, ir padarījis liru daudz mazāk pievilcīgu spekulantiem, kuri cenšas nopelnīt uz procentu likmju starpību starp liru un zemāka ienesīguma valūtām, piemēram, USD, EUR, CHF vai JPY. Šī nedēļa būs intensīva arī attīstības valstu centrālajām bankām, jo Meksikas, Čīles un Ungārijas centrālo banku vadītājiem jāpieņem lēmums par likmēm. Sagaidāms, ka Ungārijas centrālā banka, apstiprinoties informācijai par sliktiem 3.cet. IKP datiem un inflācijai esot zemākai kā prognozēts, samazinās likmes vēl par 0,50%, nosakot tās 6,50% apmērā. Tomēr Ungārijas centrālajai bankai manevra iespējas ir ierobežotas sakarā ar procentu likmju samazināšanas izraisītām iespējamām valūtas svārstībām uz leju.

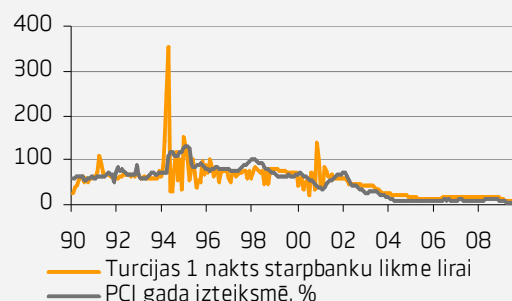
Krievijas Ekonomikas ministrija norādīja uz būtiskiem pozitīviem riskiem tās IKP prognozē par 2010.gadu. Tās šī brīža prognoze par 2010.g. izaugsmi 1,6% apmērā ir balstīta uz to, ka nākamgad naftas cena būs USD 58 par barelu. Ministrija norāda, ka izaugsme varētu pārsniegt 3%, ja vidējā naftas cena 2010.gadā turēsies virs USD 70 par barelu. Vairums privātā sektora analītiķu savās prognozēs par Krievijas IKP pieauguma perspektīvām ir bijuši noskaņoti pozitīvāk kā Ekonomikas ministrija.

Brazīlijā privātais patēriņš, pateicoties uz laiku noteiktiem nodokļu atvieglojumiem, turpina pieaugt. Septembrī mazumtirdzniecības apjomi mēneša izteiksmē palielinājās par 0,3% un gada izteiksmē – par 5,0%, kas kopumā atbilst analītiķu prognozēm. Pakāpeniska nodokļu atvieglojumu atcelšana tuvākajos mēnešos zināmā mērā varētu patēriņu samazināt, tomēr to, iespējams, kompensēs kreditēšanas atjaunošanās valsts banku sektorā.

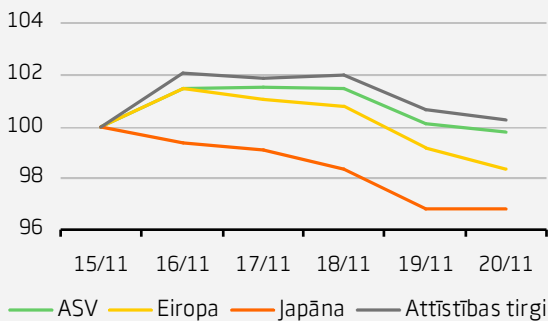
1.grafiks. Inflācija ASV un Eiropā

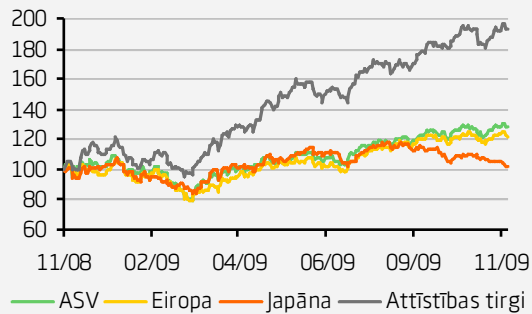
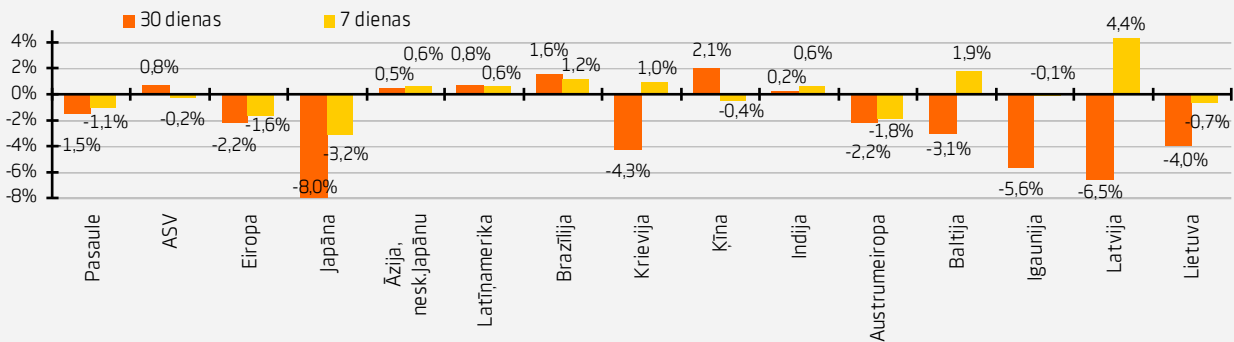
2.grafiks. Procentu likmes un inflācija Turcijā

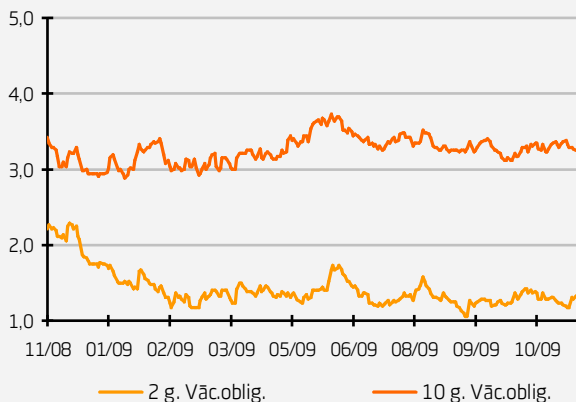
3.grafiks. Akciju tirgi pagājušajā nedēļā

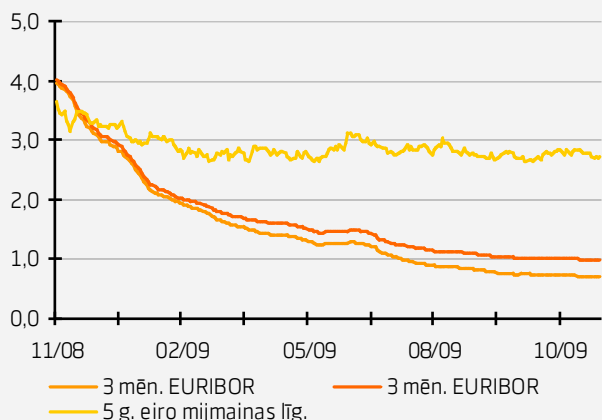
4.grafiks. Akciju tirgi pēdējos 12 mēnešos

5.grafiks. Akciju tirgu rezultāti. ¹

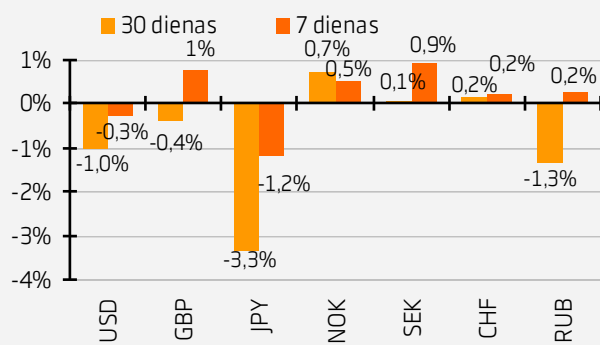
6.grafiks. Vācijas valdības obligāciju ienesīgums

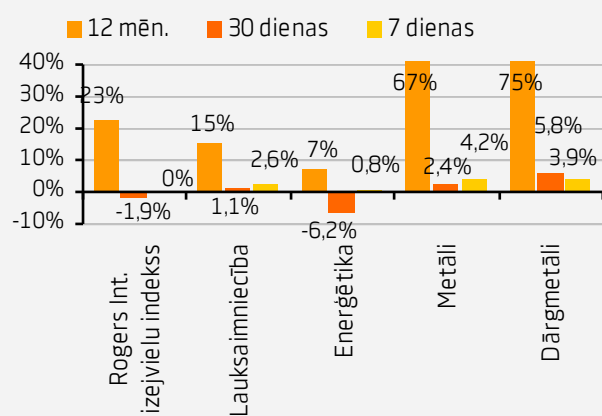
7.grafiks. EURIBOR likmes pēdējos 12 mēnešos

8.grafiks. EUR pret noteiktām valūtām

9.grafiks. Izejvielu rezultāti

Grafiki no: "Bloomberg" (ja nav norādīts savādāk)

Piezīme, ja nav norādīts citādāk, visi ienesīguma rādītāji ir izteikti attiecīgo indeksu valūtās.

Atruna: Šo apskatu ir sagatavojuši Baltijas investīciju centra analītiķi no Swedbank AS Igaunijā, AS Swedbank Latvijā un AB Bankas Swedbank Lietuvā (turpmāk tekstā minētās bankas un to daļas vai saistītie uzņēmumi kopā saukti „Swedbank Baltijas grupa”). Apskatā izteikti viedokļi var atšķirties no citu Swedbank Baltijas grupas darbinieku izteiktajiem viedokļiem. Šis apskats balstīts uz publiski pieejamu informāciju, kas tiek uzskatīta par uzticamu un atspoguļo analītiķu personīgo un profesionālo viedokli par šādu informāciju. Apskats atspoguļo analītiķu izpratni par attiecīgo informāciju apskata sagatavošanas brīdī, un apstākļu mainīšanās dēļ šī izpratne var mainīties. Šis apskats ir sagatavots, izmantojot analītiķu labākās prasmes, un pēc visas viņu rīcībā esošās informācijas šis apskats ir pareizs un precīzs, taču neviena Swedbank Baltijas grupas sabiedrība, ne arī to vadītāji vai darbinieki nav atbildīgi, ja apskatā minētie apstākļi izrādījušies nepareizi vai neprecīzi. Šis apskats ir tikai un vienīgi informatīvs. Šo apskatu nekādā veidā nevar uzskatīt par solījumu vai garantiju no Swedbank Baltijas grupas, tās sabiedrību vadītāju vai darbinieku puses, ka apskatā aprakstītie apstākļi patiešām piepildīsies vai ka prognozes izrādīsies patiesas. Šo apskatu nevar interpretēt kā ieteikumu ieguldīt vērtspapīros, noslēgt finanšu darījumus vai rīkoties kādā citā veidā. Swedbank Baltijas grupa, tās sabiedrību vadītāji un darbinieki nav atbildīgi par jebkādiem zaudējumiem, kas apskata lietotājam var rasties, uzticoties tajā sniegtajai informācijai. JA ESAT IZLĒMUŠI RĪKOTIES, PAMATOJOTIES UZ ŠO APSKATU, JŪSU PIENĀKUMS IR PAŠAM PĀRBAUDĪT UN IZVĒRTĒT ATTIECĪGĀS RĪCĪBAS EKONOMISKO PAMATOTĪBU UN IESPĒJAMOS SAISTĪTOS RISKUS.

¹ Grafiks atspoguļo attiecīgā “MSCI” reģionālā akciju indeksa rezultātu USD valūtā, izņemot Austrumeiropu (“DJ Stoxx EU Enlarged”) un Baltijas akcijas (“OMX” indeksi).